

Invitasjon

Til: Psykologen.

TEKST

Bent Høie

PUBLISERT 29. februar 2016

Kjære psykolog. Du har lenge hatt en sentral rolle i det psykiske helsevernet her i landet. Det vil si, du har jo fylt mange forskjellige roller. Du har vært selvstendig behandler og faglig ansvarlig. Du har vært leder og veileder. Alt dette skal du selvsagt fortsette med. Men vi trenger deg flere steder!

I dag jobber rundt 2300 psykologer i spesialisthelsetjenesten og rundt 350 i kommunene. Det er en ubalanse vi er nødt til å gjøre noe med. Jeg er glad for at Psykologforeningen er enig i dette. Men verken foreningen eller jeg har makt til å forandre det. Vi kan legge til rette. Vi kan oppmuntre. Vi kan peke på at det er viktig. Men det er du som må velge kommunen som arbeidssted. Derfor skriver jeg denne invitasjonen til deg som er psykolog.

Tidligere, raskere, nærmere

Det er en invitasjon til å bli med på noe nytt. Det er en invitasjon til å være der det skjer. I fremtidens helsetjeneste må vi treffe brukeren tidligere, raskere og nærmere. I fremtidens helsetjeneste må vi forebygge mer, samarbeide bedre og arbeide smartere.

«Utdanningen som psykolog gir deg kunnskap som ikke bare er viktig i helsetjenesten, men også innenfor næring, kultur, skoler og barnehager»

I fremtidens helsetjeneste trenger vi ikke bare psykologer på kontoret, poliklinikken, sengeposten og i behandlingsteamet. Vi trenger dere ikke bare der folk får behandling. Vi trenger dere også der folk lever. Vi trenger dere for å forebygge sykdommer og lidelser.

Derfor lovfester regjeringen krav om psykologkompetanse i kommunene. Det er etter mitt syn like naturlig og like selvfølgelig som at det kreves psykologer i psykisk helsevern.

Psykologer som tenker nytt

Å bli psykolog i kommunen er en spennende utfordring. På samme måte som psykologen fant sin rolle i psykisk helsevern på åtti- og nittitallet, må du finne din rolle i de kommunale tjenestene.

Det kommer du til å gjøre i samarbeid med engasjerte og kunnskapsrike fagfolk som leger, helsesøstre, sykepleiere, økonomer, helsefagarbeidere, sosionomer, plan- og bygningsingeniører, ergoterapeuter, lærere, førskolelærere, politikere og mange andre.

Det er ikke så mange psykologer der fra før, men det er vi i ferd med å gjøre noe med. På årets statsbudsjett har vi nemlig satt av 145 millioner kroner til å rekruttere psykologer til kommunene. Det innebærer omtrent 150 nye stillinger.

Samfunnet vårt trenger psykologer som tenker nytt og annerledes. Som vil dele kunnskap og kompetanse og være med på å gjøre psykisk helse til en integrert del av alt vi gjør i kommunene. Vi trenger psykologenes kompetanse på områder som vi kanskje ikke umiddelbart forbinder med psykologi.

Noen må legge planer for det psykososiale oppvekstmiljøet når kommunene legger arealplaner. Noen må tenke folkehelse på lang sikt når andre ser etter steder å kutte på kort sikt.

Det er her jeg er overbevist om at du som psykolog kan bidra. Utdanningen gir deg kunnskap som ikke bare er viktig i helsetjenesten, men også innenfor næring, kultur, skoler og barnehager.

Vi vil sidestille psykisk helse med fysisk helse i folkehelsepolitikken. For å få til det trenger vi deg. Jeg håper at kommunene vil bruke kunnskapen din til å satse på psykisk folkehelsearbeid og bygge mer helsefremmende lokalsamfunn.

Rask hjelp fungerer

Kanskje har både du og jeg hørt ordet «lavterskel» så mange ganger at det føles som det har begynt å miste litt av innholdet. Det er synd, for vi ser at slike lavterskeltilbud fungerer. Erfaringene med utprøving av Rask psykisk helsehjelp er gode. Folk med psykiske helseplager får hjelp til å mestre angst og lettere psykiske problemer slik at de kommer raskt tilbake på jobb. Eller de får hjelp så raskt at det ikke blir aktuelt med sykmelding i det hele tatt. Så langt har vi bare prøvd ut dette for voksne, men jeg kjenner til flere kommuner som har laget egne opplegg rettet mot barn og unge. Felles for mange av dem er at en av dine psykologkolleger har vært med på å ta initiativet. Slikt vil vi ha mer av!

Mitt største prosjekt er å bygge pasientens helsetjeneste. Det er en helsetjeneste som er opptatt av hva som er viktig for enkeltmennesket, og som tør å ta pasienten på alvor. Det er en helsetjeneste som ikke bare ser symptomene og sykdommen hos en pasient, men også ressursene.

Her ser jeg på deg som psykolog som en viktig alliert. For det er jo akkurat det å aktivere pasientens egne ressurser som er kjernen i din kompetanse. Vi ser nå erfaringer fra

jobbmestrende oppfølging som viser at mennesker med alvorlig psykisk sykdom kan lykkes i vanlige A4-jobber.

Å se pasienten som en person med ressurser må være utgangspunktet for alt vi gjør, både i og utenfor helsetjenesten.

Som du forstår, kjære psykolog, trenger vi deg til å bygge opp noe nytt. Professor i psykologi Steven Hayes sier det slik: «Hvis du alltid gjør det du alltid har gjort, vil du alltid få det du alltid har fått.»

Kommunene vil ha deg, og tilskuddsmidlene er utlyst. Jeg håper du takker ja til invitasjonen!

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 53, nummer 3, 2016, side 230-231

TEKST

Bent Høie, helse- og omsorgsminister